

Cái chìa khóa đón giún nhìt và dó làm nhìt mò ra cánh còa tò do, tò do mà bòy làu nay ch&u;ng ta làng quèn, là: mòi ngòi còng tòy chay dòi trà.

Solzhenitsyn

Thái Ph&ocacute;c Nhìi (danlambao) - Luòn này là luòn cuòi còng Solzhenitsyn viðt tràn đòt mò còa òng dòch ch&u; đò còng sòn, đòch làu truyòn ròt nhiòu trong giòi tròi thèc đòng thèi ò Moscow. Luòn đò ngày 12 thèng Hai 1974, còng ngày òng bò công an mòt đòt nhìp vòng nhà vò bòt đò. Bòn dòch sau còa ch&u;ng tòi dòa vòng bòn ti&eng Anh in tràn The Washington Post, sò ra Thè Hai 18/2/1974, cò làu tòi WashingtonPost.com

Ch&u;ng tòi dòch luòn này, mong nòo tòi đòt mòt nhìng ngòi còm bòt, vàn sì, kì giò, dù ò lòp tròng hày lènh vòc nào. Ngòi còm bòt còn còng tinh thèn tròch nhiòm hòn vòi nhìng đòi u mòn nòi, vì mòt lòi nòi ra thè nòo nòo còng còng tòc đòng, khòng tòt thè xòu, cho ngòi nghe.

Ph&ocacute;ng sò ch&u;nh lì, quyòt tòm sò thèt, nghìi tòi đòng loòi và tòng lai còa con ch&u;au, thè dù khòng còn tòm tòi tài tòng, ngoòi bòt vòn tòa sòng và lòu ti&eng thèm. Cò bòp mèo sò thèt và diðn giòi lòch sò theo dòc vòng còa mòn mòt còach tròng trò chò đòt còng và nòm còm và còai đòa vò yèn òn, thè mòi mòi chò lòn sòu vòng chò ngu si và tòi òc, kèo dòai thèm nhìng ngày nòo lò tròi buòc tòng thèn và lòm tòn tò thèn xác nhìu ngòi ròt thèn yèu. Mà còai viðc tòi nhì thè, ai còng biðt là khòng thè nòo lòm mòi đòt cò, dù còng tòi tài tòng và tòn nhì nò đòn đòu.

Thái Ph&ocacute;c Nhìi

Đòng Lòy Dòi Trá làm Lò Sòng

Đã có thúi thúm chí rú tai nhau chúng ta cũng không dám! Bây giờ thì chúng ta viút và đúc sách báo chui, và thún thoúng có túi Khoa Hòc Viún hút thuúc gòp nhau thì cũng thành thút mà phún nún vúi nhau rúng:

Chúng đang giú trò gì đây? Chúng còn xú mũi ta túi đâu núa? Quê hòng vúa nghèo vúa diúeu tàn mà chúng cú huyènh hoang khoe nhau nhúng thành túu trên vú trú. Chúng ôm mòy cái chú đú cai trú lòc hòu và dú man, rúi thúi cho lòa núi chiún bùng lèn. Chúng rút ruút đú nuôi Mao Trúch Đòng mòt cách vúo túi vú - rúi túng cú chúng ta ra chiún trúng đánh nhau vúi hòn, mà chúng ta phúi đi. Trún sao cho thoát? Chúng thích đúa ai ra tòa thì đúa, chúng nhút ngòoi túnh táo vào nhòa thúng điên – chúng núo luôn giú nhúng trò đó, còn chúng ta thì bút lòc.

Mòi thúi sòp rút xuúng đúy cúng. Tinh thún chúng ta đúa chút hòt, còn thún xác chúng ta và cú con cái chúng ta núa, cúng sòp bòl nèm vào lòa chúy rúi. Thú mà chúng ta vún bình chún nhú vúi, cú nhúch mèp cú i mòt cách tiúu nhòn, và lòuúi khòng bòl ngòng mà vún lòuúng bòng trong mòng. Nhúng chúng ta biút lòam gòi mà ngăn núo cho đúc? Hay lòà chúng ta khòng đúsòc?

Chúng ta bòl túlc đút nhòn túnh mòt cách tàn bòo túi mòc chú vì miúng cúm manh áo qua ngày thúi mà chúng ta sòn sòng vút bòl mòi nguyèn túc và linh hòn cúa mòn, mòi nú lòc cúa tiún nhòn và mòi cú hòi cúa hòu thú - miún sao đúng đúng túi sòl tún túi mong manh cúa mòn là đúc. Chúng ta khòng cú khòphúch, khòng cú tú trúng, khòng cú nhiút túnh. Vũ khòng hòch túm, thú chún thú ba chúng ta khòng sòl. Chúng ta đúa núp kòi trong hang rúi. Chúng ta chú sòl lòam ngòoi công dòn cú dòng khò. Chúng ta sòl lòc đòn, sòl đòi mòt mòn khòng cú mòn ăn, khòng cú khòdút, khòng cú hò khòu thún phú. [i]

Chúng ta bòl nhúi sòl chúnh trú, bòl ngòoi ta tiúm cho cái ý nghĩ phúi an thún đú, rúi sau sòl tút đúp hòt. Chúng ta khòng thoát khòi đúc hoàn cúnh và đúu kiún xúa hòi cúa mòn. Cuúc sòng hàng ngày quyút đúnh ý thúc. Chúng ta thúì có liên quan gòi túi mòy viúc đú? Vú có thút là chúng ta khòng thay đúi đúc gòi khòng?

Đúc chú, đúc tút cú là đúng khòac. Nhúng chúng ta dúi lòng mòn đú an thún. Đúng trúch bòl nò chúng, cú trúch thúì trúch chúng ta đú. Cú ngòoi vún hòi: thú ông muún nghĩ gòi mà chúng đúc. Chúng đúa dòm miúng chúng ta. Cú ai chúu nghe chúng ta, cú ai thúm đúái hoúai chúng ta. Lòm sao mà bút chúng nghe chúng ta nói đúc? Khòng thú nào thay đúi đúc nòo trúng cúa chúng.

Tất nhiên là có th&u đ&u phiú u đ&u loúi bún chúng, nhúng má đ&u t núoc núy l&h;am gí cô tuyún cô. Phúng Túy ngú i ta cô búi công vâ biúu túnh phún đ&u i, côn chúng ta thú bú đ&uún áp thúng tay, cô nhúng cônh múi nghĩ túi dúa thúy rúng múnh: ai dúam thúnh l&h;inh bú viúc má xuúng đúng? Song le, nhúng con đúng chút chúc má dúa múm trong đúau khú suút thú kú qua khúng phúi dúnh cho chúng ta, má quú thút chúng ta khúng côn đúi l&h;i nhúng con đúng nhú vúy.

Búy giú búa liúm dúa l&h;am xong viúc, hút giúng gieo xuúng dúa núy múm, chúng ta cô thú thúy l&h;a nhúng kú côn trú tuúi má cuúng vúng, cho l&h;a cô thú dúng khúng bú, côch múng đúm múau vâ núi chún đú mang l&h;i búnh đúng vâ húnh phúc cho đút núoc chúng ta, chúnh hú l&h;a nhúng kú l&h;c l&h;i.

Thú đú rúi, xin côm l&h;n côacs vú giúc ngú côach múng tiún phúng! Búy giú chúng ta múi biút phúng phúp xú uú tút sinh kút quú xú uú. H&h;y đú cho tay côa chúng túi trong súch.

Cái vòng trúi buúc núy dúng chút rúi sao? Không côn l&h;i thoút? Vâ chúng ta chú côn mút đúng duy nhút thúi, l&h;a khoanh tay đúi? Đúi cho túi khi cô biún? Chúng núo múi ngíay chúng ta đúu thúa nhún, ca ngúi, vâ nuúi dúng – chú khúng tú múnh chúém phúng đúi mút đúu khúng ai khúng thúy, l&h;a sú dúi trúa – thú đúng mong côch chuyún gí xúy ra.

Búo đúng len l&h;i vào cuúc súng an búnh, cái mút núo toút ra vú ngúo mún, y nhú đang khoác mút ngún cô vâ hô to: “Búo đúng đây. Tránh ra, nhúng đúng cho tao, không tao nghĩún nút túi bay.” Nhúng múbúo đúng mau già. Rúi núo mút hút tú tín, vâ đú giú cho cái mút ra vú khú kúnh núrúc thúng dúi tra vú l&h;am đúng minh – vâ khúng phúi ngíay núo núo công thú bàn tay thúbúo côa núo ra đúng, múthúra đúng công bút tút chúp hút múi ngúhi. Núo chú côn chúng ta ngoún phúc túng dúi trúa vâ hàng ngíay thúc h&h;anh dúi trúa – đây chúnh l&h;a yúu huyút côa múi sútrung thúnh.

Cái chúa khúoa đún giún nhút vâ dú làm nhút mú ra cônh côa tú do, tú do múbúy l&h;âu nay chúng ta l&h;ang quúen, l&h;a: múi ngúoi công túy chay dúi trúa. Múc dù dúi trúa che giúu tút cô, múc dù dúi trú phú l&h;y tút cô, nhúng túi tuyút khúng nhúng tay.

L&h;am vúy túc l&h;a mút l&h;i thoút ra khúi cái vòng luún quún hoang túng do chúng ta khoanh tay đúng nhún múra. Côch đó vúa dú làm nhút vúa tiú diút dúi trúa mau nhút. Vâ rúbú dúi trúa, túc l&h;a côt đút đúng súng côa núo. Dúi trúa giúng nhú búnh dúch, chú có thú súng búm vâào mút sinh

v>t.

Chúng ta không c>n ph>i ám th>mìn. Chúng ta ch>a đ> già d>n đ> ti>n vào các qu>ng tr>ng mà gào lên s> th>t hay bi>u hi>n t> t>ng c>a mìn. Ch>a t>i lúc ph>i làm th>. Nguy hi>m n>a. Ch>c>n đ>i u g>i mìn không nghĩ thì chúng ta t> ch>i đ>ng nói là đ>ng.

Đó là con đ>ng c>a chúng ta, con đ>ng d> nh>t ai cũng làm đ>ng, con đ>ng đã chi>u c>s> hèn nhát th>m căn c> đ> c>a chúng ta. Nó d> h>n ph>ng pháp công dân b>t ph>c tung c>a Gandhi xi>n đ>ng – d> t>i m>c vi>t nh>ng l>i này còn nguy hi>m h>n.

Con đ>ng c>a chúng ta là không t> nguy>n l>ng h> b>t k>i s> d>i trú nào. Khi chúng ta đã bi>t b>n ch>t c>a h> ng>y l> đâu, thì chúng ta m>i ng>ng s> bi>t cách nhìn ra đâu là d>i, đâu là th>t.

Con đ>ng c>a chúng ta là tránh xa ch> th>i nát. N>u chúng ta đ>ng ghép đ>ng x>ng tàn và l>p v>y kh>c c>a ý th>c h> l>i v>i nhau, n>u chúng ta đ>ng m>t công vá l>i m> gi>rách, thì chúng ta s> ng>c nhiên th>y là s> d>i trú s> hóa ra b>t l>c và tiêu ma nhanh chóng. Lúc đó, cái gì c>n l>t tr>n m>i th>c ph>i ra tr>ng c> và thiên h>.

Vì th>, dù có dè d>t, m>i chúng ta hãy l>a cho mìn: ho>c là, cam tâm làm n>o l> cho h> ng>y – t>t nhiên chúng ta nuôi d>ng con cái mìn trong tinh th>n d>i trú không ph>i vì đó là b>n tính c>a chúng ta, mà ch>ng qua là đ> ki>m ăn nuôi gia đình – ho>c là r> s>ch m>i s> d>i trú làm m>t ng>ng l>ng thi>n x>ng đáng đ>ng con cái và ng>ng i đ>ng th>i kính tr>ng.

Và t> đó tr> đ>i chúng ta s>:

- b>ng m>i cách không vi>t, kí, hay in m>t l>i nào chúng ta cho là b López méo s> th>t;
- không nói nh>ng l>i nh> th>, dù là nói chuy>n riêng hay nói tr>ng đồng ng>ng, t> ý mìn hay theo ý ng>ng i khác, dù làm công tác c> v>u, d>y h>c, giáo d>c hay đóng tr> trên sân kh>u;

- không mòt tò, cò vú, hay truyún dìmòt tòng nào chúng ta thúy rò ràng làsai hay bòp méo sò thút, dù bòng hòi hoò, đìiò khòc, nhìi pònh, khoa hòc kò thuòt hay âm nhòc;
- không trích lòi ngòoi khòac nòi hoòc viòt mà khòng đìt lòi tròch v&ao ngòc cònh, đòlòy lòng ai đó, hay đòlòt đòng cho mòin, hay đò thành công trong còng viòc nòu mòin khòng hoàn toàn đòng ý vòi ý tòng tròch dòn, hoòc nòu ý tròch dòn đò khòng phòn ònh chún thúc bòn chòt vòn đò;
- không đò cho mòin bò ép phòi dò nhòng cuòc biòu dòng hay hòi hòp nào tròi vòi sò thòich hay ý nguyòn mòin, khòng còm hoòc giòng lòn nhòng tiòu ngò hay biòu ngò nào mòin khòng hoàn toàn chòp nhòn;
- không giò tay biòu đòng tònh cho mòt đòxuòt mà ta khòng thòanh thút tòn đòng, khòng bòu cho ngòoi mòin cho khòng xòng đòng hay đòng nòng vò tài nòng, dù bòu còng khai hay bòi mòt;
- không đò cho mòin bò lòi tòi nhòng cuòc hòp mà mòin đòoán ngòoi ta sòbòc mòin thúo luòn hoòc bòp mòt vòn đò;
- lòp tòc bòòc ra khòi nhòng cuòc hòp, hòi nghò, thuyòt trònh, biòu diòn, chiòu phim nòu nghe thúy diòn giò nói lòo, rèu rao nhòng ròc ròi ý thúc hò, hoòc nhòng lòi tuyòn truyún lòbòch;
- khòng đòng gòp hoòc mua nhòng bòo chí bòp mòo thòng tin hoòc giòu giòm nhòng sò thút hiòn nhiòn.

Tòt nhiòn làsai chúng ta chòa liòt kòh tòmòi biòn thòái hòngòy còn phòi liòt kò. Nhòng ngòoi nào thanh luyòn mòin sò nhò lòng tòm trong sòch mà phòn biòt đòòc chún ngòy.

Nhòng ngòoi chòn con đòng này ban đòu cuòc sòng sòròt thay đòi. Cò ngòoi bò mòt viòc. Nhòng ngòoi trò muòn sòng chún thút, thòi nhòng viòc nhò thò này sò làm cho đòi thanh xuòn

c a h  ra ph c t p, v  kh a h c b t bu c n o c ng nh t to n d i tr , kh ng th  kh ng ch n l c.

Nh ng kh ng c i d i n o d i d i h n cho ng i mu n l m ng i l ng thi n. Ng y n o ch ung ta c ng c i ng i ph i d i di n  t nh t l  m t trong nh ng t nh huống trên, cho dù l  trong những ngành khoa học k  thu t v  ph t d i t m d i c ch  n ng n u nh t. Ho c l  ch n th t, ho c l  h  ng y: m t d i ng d i t i t  do tinh thần, m t d i ng d i t i n  l  tinh thần. C n nh ng k  kh ng d i d ng kh  b o v  linh h n m nh c  – c c ng i ch  vin v o m y quan d i m ‘ti n b ’ c a m nh m a ki u ng o, ch  h y nh hoang m nh l  h n l m h c s , l  ngh  s  nh n d n, l  y u nh n c  nh u c ng tr ng, hay l  d i t i ng – c c ng i h y t  noi v i m nh: M nh th  l  i d n l m m t th ng h n. Sao c ng d i c, mi n no b ng l ng l ng th i th i.

L i ph n kh ng này tuy nhu nh c nh t trong m i l i ph n kh ng c ng kh ng ph i l  d . T t nhi n l  d  h n t  thi u hay tuy t th c: l a s  kh ng d m th n anh, m t anh kh ng bị nung cho n  ra, v a gia d nh anh s  kh ng l c n o thi u c m  n n c u ng.

M t d nh t c v  d i l  châu Âu, d nh Ti p Khác, h  b  chúng ta ph n b i v  l a d i, chúng l  h  d a cho chúng ta thấy n u trong l ng ng c c  m t trái tim cao th ng th i t m ng c m ng manh kia c  th  d ng l n chúng lại xe thi t gi p d y sao? [ii]

Anh b o l m th  kh ng d ? Nh ng trong m i c ch th i c ch d i d i nhất. Cách d i c ch d i nguy t i t nh m ng, nh ng mu n c u linh h n th i kh ng c n c ch nào khác. Ph i, con d i ng d i kh ng ph i l  con d i ng d i. Nh ng m a c  nh u u ng i, r t nh u u n a l  kh c, n m n y qua n m n  d a theo đ u i l i t i ng l y, ch  v i h  l y ch n th t l m l  s ng.

Cho nên anh kh ng phải là ng i d i d i ti n ch n d i d i ng n y, anh ch  g ia nh p d ng ng i d a d n th n v o d . N u chúng ta n ng d  nhau v  s t c nh nhau th i con d i ng n y s  d i v  d i ng b t l i. N u chúng ta d ng t i h ng ng n ng i th i b n chúng s  kh ng l m g i d i c chúng ta. N u chúng ta l n t i h ng v n ng i th i d t n c n y s  khoác b  m t m i d n m c chúng ta kh ng c n nh n ra n a. N u chúng ta khiếp nh c qu , th i d i ng tr ch ng i ta d n p m m i.

Ch nh chúng ta đang t  m nh d n p m m nh d y. L c d i th i h y kh om l ng xu ng n a, h y r n xi t n a, v  d i t i ng y nh ng ng i anh em c a chúng ta, c c nhà sinh học, tìm ra cách d i c d i c t i ng c a chúng ta, m t th  t i ng v o gi  tr  v  tuy t v ng.

Và núu thúm chí đã chón con đúng yên thân mà chúng ta vún rúi vào chú cùng khún, thì chúng ta đúng là đúbú đi, không còn cách gì cúu vút đúng. Lúc đó, chúng ta đáng dành cho nhúng lỗ i khinh bú này cúa Pushkin:

"Đúsúc sinh thì làm gì có tú do. Muôn đúi di sún cúa nó chú là ách núng và roi vút."

<http://4.bp.blogspot.com/-xq5UloZ2Wfo/TrjP5-z9tJI/AAAAAAAABKU/ESvnNQNRBNQ/s1600/traitimxanh-sig.png>

Posted on 22/11/2011

<http://danlambaovn.blogspot.com/>